

SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA

NYHEDSBREV NR. 49, SEPTEMBER 2018

ISSN: 1904-1233

REDAKTØRERNES SPALTE

Kære læsere! Velkommen til en ny heraldisk sæson. Vi minder om den genealogiske og heraldiske kongres i Arras til oktober og SHS jubilæumsprojekt - Nordiske Heraldiske Exlibris. Alle opfordres til at bidrage til bogen. Vi byder velkommen til Värmlands Heraldiska Sällskap, der præsenterer sig selv i dette nyhedsbrev, og så er der heraldik fra den store verden, eller rettere sagt samlingen i Wiens Kunsthistoriske Museum, der har rødder i et henfarent kejserrige. Redaktørerne tager som altid imod ethvert bidrag, stort eller lille og altid lige velkomment. Bidrag sendes til enten info@arsheraldica.dk eller ct.von.christierson@webspeed.dk.

Ronny Andersen & Carl-Thomas von Christierson

INDHOLD

- S. 1: REDAKTØRERNES SPALTE OG NYE MEDLEMMER
- S. 2: NORDISKE HERALDISKE EX LIBRIS
- S. 3: X NORDISKE HERALDISKE KONFERANSE 2019
- S. 5: DANSK HERALDISK SELSKABS PROGRAM 2018-2019
- S. 6: LUNDS HERALDISKA SÄLLSKAP, HÖSTPROGRAM
- S. 7: KONFERENSEN I ARRAS
- S. 8: ADDENDA ET CORRIGENDA
- S. 9: VÄRMLANDS HERALDISKA SÄLLSKAP
- S. 10: OCKSÅ ETT SÄTT ATT VISA ÄGARSKAP
- S. 11: KUNSTHISTORISCHES MUSEUM, WIEN
- S. 12: HERALDISK QUIZ

NYE MEDLEMMER MAJ-AUGUST 2018

Lasse Hvolgaard, Helsingør, Danmark
Morten Kristiansen, Allerød, Danmark
Egon Lövhall, Nygård, Sverige
Lars-Göran (Lasse) Mehtola, Nissafors, Sverige
Christian Emil Schmidt-Hansen, Odense, Danmark
Theodor Anastasius Pramer, Järfälla, Sverige

NORDISKE HERALDISKE EXLIBRIS

– i anledning af *Societas Heraldica Scandinavica* 60-års jubilæum (2019)

I forbindelse med Societas Heraldica Scandinavica 60-års jubilæum i 2019 udgives en bog med samling af nordiske heraldiske exlibris. Alle medlemmer af SHS (eller andre interesserede), der selv har et heraldisk exlibris, eller ligger inde med andres, opfordres til at deltage:

- Indsend et (eller flere) trykte, heraldiske exlibris. Det er som udgangspunkt (med mindre andet aftales) ikke tilstrækkeligt med en scanning, men skal være et trykt exlibris.
- Hvert indsendt exlibris skal have medfølgende informationer om: persons/personernes navn, fødselsår, evt. uddannelse og stilling; kunstnerens navn; årstal for fremstilling; våbenets oprindelse; evt. yderligere, relevante oplysninger.
- Informationerne præsenteres på nordisk sprog & engelsk
- Publicering er gratis—men der uddeles ikke frieksemplarer til bidragydere, d.v.s. man skal selv købe bogen fra SHS.
- SHS har redigeringsret & forbeholder sig ret til at afvise indsendte exlibris p.g.a. kvalitet, manglende oplysninger eller pladsmangel e.l.
- SHS påtager sig med mindre andet er aftalt på forhånd ikke ansvar for at returnere indsendt materiale.
- Bogen udgives i.f.m. SHS' 60-års jubilæum i maj 2019.
- Deadline for indsendelse af bidrag: 1.12.2018.
- Bidrag sendes til: Societas Heraldica Scandinavica c/o Professor, Ph.D. Peter Kurrild-Klitgaard, Tesdorpsvej 59, DK-2000 Frederiksberg, Danmark.

NORSK HERALDISK FORENING
og
SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA
har gleden av å innby til den

X NORDISKE HERALDISKE KONFERANSE

30. MAI – 2. JUNI 2019 PÅ AKERSHUS FESTNING - OSLO (NORGE)

MILITÆR HERALDIKK

CALL FOR PAPERS

Konferansens formål er gjennom vitenskapelige foredrag å belyse ulike former for bruk og utvikling av militær heraldikk, primært med tilknytning til de nordiske land, men også andre lands militære heraldikk kan være aktuelt.

Med militær heraldikk forstås våpen, flagg, faner og andre kjennetegn og symboler i bruk i dag eller i historisk bruk – og i alle våpengrener.

Foredragene skal være på 20 minutter med mulighet til spørsmål (20 + 10 min).

Foredragene skal primært være illustrert og bruk av powerpoint anbefales.

Interesserte foredragsholdere bes sende inn forslag til foredrag med beskrivelse av tema (sammendrag på ca ½ - 1 side). Aksepterte foredrag forutsettes trykt som artikkel i Heraldisk Tidsskrift med rett til etterfølgende digital publikasjon. Foredragene forutsettes holdt på et av de skandinaviske hovedsprog (dansk, norsk, svensk).

Frist for forslag til foredrag er 1. september 2018.

Forslag med sammendrag sendes til foredrag@10nhk.no

Endelig beskjed om aksepterte foredrag vil bli gitt iløpet av høsten 2018.

Nærmere informasjon om konferansen vil finnes på www.10nhk.no , www.heraldik.org eller www.heraldikk.no Generelle spørsmål kan stilles til post@10nhk.no

Preliminært PROGRAM

Torsdag 30. mai:

Ankomst

Tidlig registrering

Program kungjøres senere

Fredag 31. mai

Konferanseåpning

Forelesninger

Generalforsamling (Societas Heraldica Scandinavica)

Jubileumsbankett Societas Heraldica Scandinavica 60 år

og den 10. nordiske heraldiske konferanse

Antrekk: Smoking med miniatyrer

Heraldiske bordflagg må gjerne tas med

Lørdag 1. juni

Forelesninger

Konferanseavslutning

Møte for ledere av nordiske heraldiske foreninger

Jubileumsbankett Norsk Heraldisk Forening 50 år

Antrekk: Smoking med miniatyrer

Heraldiske bordflagg må gjerne tas med

Søndag 2. juni

Ekskursjonsprogram.

Informasjon om påmelding og program vil bli tilgjengeliggjort på 10nhk.no, samt www.heraldik.org og www.heraldikk.no

Vi ønsker dere hjertelig velkomne til Akershus festning, Oslo og Norge i 2019

Kaare Seeberg Sidselrud

Formann

Norsk Heraldisk Forening

Martin Sunnqvist

Formann

Societas Heraldica Scandinavica

Jan Eide

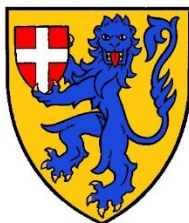
Tidl. Forsvarets Heraldiske rådgiver

Viseformann Norsk Heraldisk Forening

Bjørn Aksel Sund

styremedlem

Norsk Heraldisk Forening

DANSK HERALDISK SELSKAB

SOCIETAS HERALDICA DANICA

DANSK AFDELING AF *SOCIETAS HERALDICA SCANDINAVICA*

PROTEKTOR: HANS KONGELIGE HØJHED PRINS JOACHIM

AKTIVITETER 2018-2019

Foredrag:

Sted: Alle foredrag foregår i Rosenborgs foredragssal, Øster Voldgade 4B - over gården. Indgang via porten Øster Voldgade 4B. Præcist fremmøde, *porten låses kl. 19:20*.

Pris: 50 kr. pr. foredrag, der betales kontant. Lige penge bedes medbragt. Alternativt kan der betales 150 kr. for fem foredrag (oktober-marts) ved indbetaling til selskabets konto (Danske Bank 1551-3719354025). Dette tilbud gælder kun for medlemmer af SHS.

Tirsdag 30. oktober 2018 kl. 19.30

Professor emeritus, dr.phil. & dr.theol. Erik A. Nielsen

BILLED-SPROG, heraldikkens nære slægtning, emblemerne

Tirsdag 27. november 2018 kl. 19.30

Cand.scient. Steen Clemmensen

Myte og fakta i heraldikken - fantasivåbener i middelalderens våbenbøger

Tirsdag 29. januar 2019 kl. 19.30

Fhv. arkivar, seniorforsker, cand.phil. Nils G. Bartholdy:

Dannebrogskorsets historie

Tirsdag 26. februar 2019 kl. 19.30

Arkivar, heraldisk konsulent, cand.mag. Ronny Andersen:

Dannebrogskorset som heraldisk figur

Tirsdag 26. marts 2019 kl. 19.30

Lektor emeritus, fil.dr.h.c. Jens Vellev:

Frederik 2.s begravelsestog 1588 og heraldikken

SOCIETAS HERALDICA LUNDENSIS

PROGRAM HÖSTEN 2018

- 7 sep kl. 11:30 Heraldisk lunch.
- 26 sep kl. 18:00 Lunds heraldiska seminarium XXXI.
Nya bilder på gamla skånska häradssigill.
Inledning av jur.dr Martin Sunnqvist.
- 5 okt kl. 11.30 Heraldisk lunch.
- 24 okt kl. 18.00 Lunds heraldiska seminarium XXXII.
Kvinnors vapenbruk i historien och nu.
Flera kortare inlägg.
- 2 nov kl. 11.30 Heraldisk lunch.
- 11 nov kl. 17:00 Högtidsdag med gåsmiddag.
Konungens medalj som substitut för ordnar?
Inledande föredrag av jur.dr Andreas Anderberg.
Klädsel: Högtidsdräkt m.o. uppmuntras.
Bordsflaggor välkomna.
- 21 nov kl. 18.00 Lunds heraldiska seminarium XXXIII.
Hur uppkom egentligen heraldiken?
Flera kortare inlägg.
- 7 dec kl. 11.30 Heraldisk lunch.
- 19 dec kl. 18:00 Heraldiskt julbord.
Klädsel: Smoking (miniatyrer må bäras) uppmuntras.

Om inte annat anges, så avhålls Lunds heraldiska seminarium på
Juridicum, Lilla Gråbrödersgatan 4-6, Lund,
företrädesvis i Sessionssalen.

Om inte annat anges, så äger luncher rum på Gamla Franska
i Saluhallen, Mårtenstorget 1, Lund

Se gärna aktuell information på Societas Heraldica Lundensis facebookside!

Anmälan till shl@heraldik.org eller +46 731 50 29 39.
<https://www.facebook.com/SocietasHeraldicaLundensis>.

Med förbehåll för ändringar.

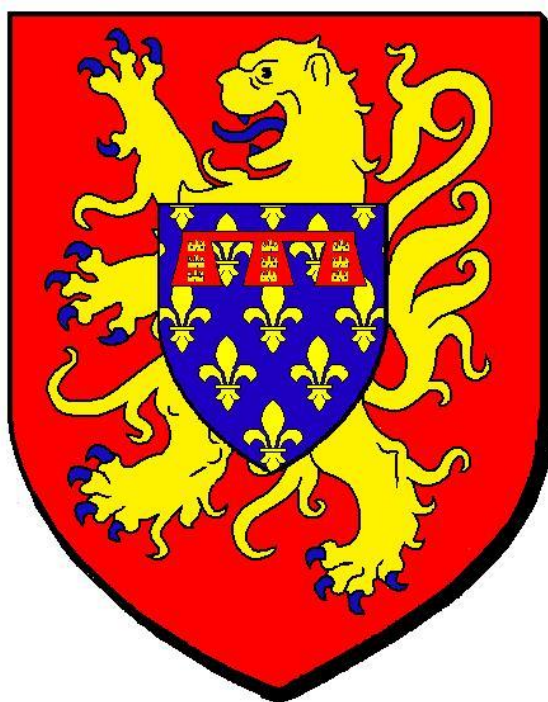
KONFERENSEN I ARRAS

Det är på hög tid att anmäla sig till den 33. internationella konferensen för genealogi och heraldik i Arras 2-5 oktober 2018. Se program och detaljerade uppgifter på Facebook [Arras 2018 Congrès international de généalogie et de héraldique](#) . Kongressen är del av den officiella markeringen av 100 året för Första Världskriget, och har därmed rätt att föra också det särskilda 100 års emblemet.

Undertiden kan man öva sin franska:

Blason ville de Arras: De gueules au lion d'or armé et lampassé d'azur (pour le historique [Margraviat de Valenciennes](#)), à l'écusson brochant en abîme sur le tout aussi d'azur semé de fleurs de lys d'or brisé d'un lambel de gueules de trois pendants chargés chacun de trois châtelets aussi d'or rangés en pal (pour le historique [Comté d'Artois](#)).

ADDENDA ET CORRIGENDA

I forrige nyhedsbrev kunne man af omtalen af Dansk Heraldisk Selskabs generalforsamling få indtrykket, at selskabets tidligere formand, professor Peter Kurrild-Klitgaard er trådt ud af bestyrelsen. Det er ikke tilfældet, idet han fortsætter som almindeligt bestyrelsesmedlem for perioden frem til næste generalforsamling.

I tilføjelse hertil afgik han ved bestyrelsesmødet i Lund 10. juni ligeledes som formand for Societas Heraldica Scandinavica, men fortsætter i bestyrelsen. Den hidtidige næstformand Martin Sunnqvist er konstitueret formand indtil generalforsamlingen i Oslo 2019. Vi retter en stor tak til Peter Kurrild-Klitgaard for hans store og energiske indsats til fordel for Societas Heraldica Scandinavica og byder velkommen til Martin Sunnqvist, der allerede har vist at kan bestyre både SHS's heroldstav og ordstyrerhammer.

Formandsskifte

I sidste nummer af nyhedsbrevet omtaltes det opsigtsvækkende fund af et ukendt dansk købstadsvåben. Det var naturligvis en heraldisk vittighed. Korsbæk er, som mange vil vide, den fiktive danske provinsby, hvor TV-serien ”Matador” foregår.

VÄRMLANDS HERALDISKA SÄLLSKAP

Värmlands Heraldiska Sällskap (Societas Heraldica Wermlandensis) grundades i december 2017 för att uppmärksamma 450-årsminnet av att Värmlands landskapsvapen fick sin nuvarande form av Erik XIV. Sällskapet ska främja intresset för heraldik och sprida kunskap om heraldik och närbesläktade ämnen.

Under våren inledde sällskapet sin utåtriktade verksamhet med en stadsvandring i Karlstad på internationella heraldikdagen. Stadsvandringen fick stort utrymme i lokala medier och lockade 25 deltagare på en av sommarens hetaste dagar.

Hösten 2018 bjuder sällskapet på fler heraldiska aktiviteter i Värmland. På Kulturarvsdagen 8 september blir det en lite utökad uppföljare på den lyckade stadsvandringen. Under Kulturnatten i Karlstad 21 september bjuder sällskapet på heraldiska boktips hos Kleines Antikvariat.

Alla som är intresserade av värmländsk heraldik är välkomna i sällskapet. Kontakta ordförande Fredrik Höglund på fredrik@heraldik.se eller telefon 076-1399088. Medlemsavgiften, som är 50 kronor per år, kan swishas till nummer 123 370 37 17 eller sättas in på Bankgrio 166-9787.

Fredrik Höglund

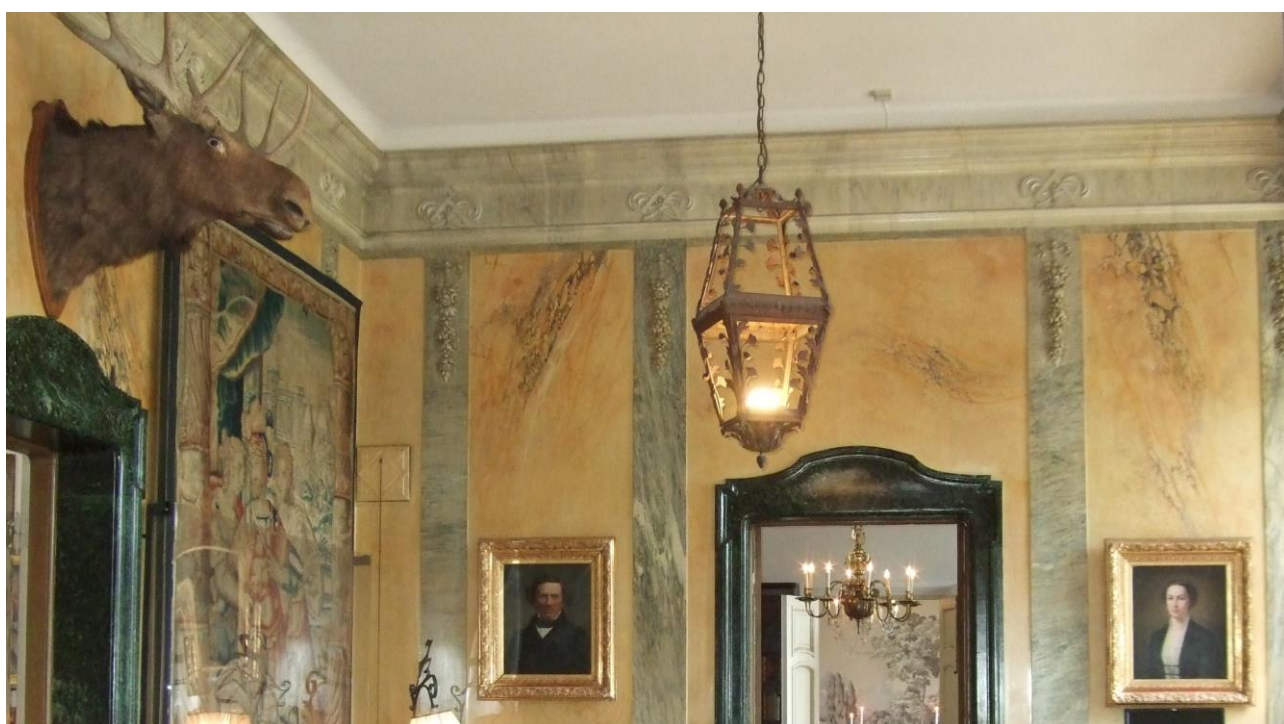
OCKSÅ ETT SÄTT ATT VISA ÄGARSKAP

Besöker man herrgårdar och slott ser man vanligtvis ett tydligt markerande av ägaren eller den som uppfört byggnaden genom uppsatta vapen, till exempel på en port, över huvudentrén eller placerat på huvudbyggnadens fronton, ibland även som alliansvapen. På Kronovall i Skåne, cirka 15 kilometer nordost om Tomelilla, ses detta inte. Åtminstone inte vid första anblicken.

Men något ses ändå. Över de två fönsternischerna på var sida om huvudentrén ses ett fält med två dekorativa palmgrenar lagda över kors tillsammans med en sparre, tre heraldiska rosor och en liggande halvmåne under sparren. Sparren med de två palmgrenarna ses även i hallen på den imiterade arkitraven.

Sparren och palmgrenarna är nyckeln. Kronovalls nuvarande huvudbyggnad byggdes 1896 av greve Carl Gustaf Sparre af Söfdeborg (1863–1929), vars vapen visar sparren i ett, och två palmgrenar i kors i två av vapnets nio fält. Den grevliga ätten är utgrenad av friherrliga ätten Sparre (nr. 11) vars vapen också visar både sparre och palmgrenar. Carl Gustaf Sparre var gift med grevinnan Alexandra Hamilton (1854–1933) vars vapen visar i rött, tre rosor två över en, och däremellan en liggande halvmåne, alla i silver.

Men det kuriösa är, att palmgrenarna i kors samtidigt blir en påminnelse om Kronovalls tidigare ägare, generalkrigskommissarien Peter Malmberg, som år 1719 adlades Palmcreutz! Hans vapen är helt annorlunda, men Kronovalls byggherre, ovannämnda Carl Gustaf Sparres hustru Alexandra Hamilton var en sentida ättling till just Peter Palmcreutz. År 1991 överlät dåvarande ägaren Erik Sparre och hans hustru Angelica von Haxthausen Kronovall till Sveriges Riddarhus, och Kronovall drivs i dag som vinslott med hotell- och konferensverksamhet (<http://kronovall.se>).

Carl-Thomas von Christierson

Konsthistoriska museet i Wien har på sin hemsida en förträfflig presentation av sin heraldiska samling. Glas, mynt, härolddräkter och -stavar, bägare i ädla metaller, illustrationer, konsthantverk i alla sina former, etc. Till alla bilder, som är högupplösta, hör grunddata och en vetenskaplig förklaring och inte minst förstoringsmöjlighet. Titta till exempel på de otroliga detaljerna i häroldsdräkten och vapenlådan nedan. I sanning en heraldisk lustvandring. Hittas på <https://www.khm.at/objektdb/?query=wappen> .

Wappenrock den Herold des Römischen Kaisers, 1613 und 1719

Wappenkästchen 1583.

HERALDISK QUIZ

Til slut en lille heraldisk quiz, hvor det handler om at have styr på de tyske delstaters heraldik:
<http://www.bento.de/trip/wappen-der-bundeslaender-erkennst-du-die-richtigen-symbole-quiz-2658279/#refsponi>